

Islanti 23. - 28.7.1996

Markku Santamaa (kirj.), Keijo Wahlroos

Ti 23.7. Keflavik - Reykjavik - Selfoss - Hvolsvöllur - Solheimahjaleiga 215 km

Lähtö Helsinki-Vantaan lentoasemalta tiistaina 23.7. klo. 12.00. Lento Tukholman kautta (koneenvaihto) Islantiin Keflavikin lentoasemalle, jossa olimme perillä klo 14.50. Islannin aika on kolme tuntia suomen aikaa jäljessä. Auton piti olla kentällä valmiina odottamassa ja se tuotiinkin pienen odottelun jälkeen. Auto oli pikkuruinen Nissan Chamade, johon kaksi ihmistä juuri ja juuri mahtui kaikkine varusteineen. Liikkeelle Keflavikista klo 15.45. Lentokentällä ensituntuma lajistoon: pulmusia pyöri melkein jaloissa. Ensimmäiseltä huoltoasemalta ostimme Islannin kartan: Island touring map 1:500000, hinta 950 ISK (noin 70 mk). Kartalla pärjäsi hyvin koko reissun ajan vaikka mittakaava onkin melko suuri. Ensimmäinen merellinen lintu havaittiin edellämäinitun huoltiksen pihalla, kun myrskylintu lensi ylitsemme. Matkalla Reykjavikiin havaittiin mm. suula, haahkoja, taivaanvuohi, meriharakoita, kapustarintoja, pikkukuoveja, punajalkavikloja sekä niittykirvisiä. Reykjavikissa havaittiin lisäksi kottaraisia. Islannin pääkaupungista matka jatkui vastapäivään tietä numero 1 eli ns. kehätietä pitkin kohti etelärannikkoa. Kehätie kiertää koko saaren ympäri ja on pituudeltaan noin 1500 km. Tie on pääosin päällystetty ja sitä pystyy ajamaan kesäaikaan normaalilla kaksivetoisella henkilöautolla. Matkalla kohti etelärannikkoa näkyi mm. korppeja, merikihuja sekä suosirrejä. Mustapyrstökuireja näkyi kaksikymmentä, vesipääskyjä muutama, kaakkuri, laulujoutsenpoikue sekä retken ensimmäiset kaksi isokihua.

Komea putous löytyi illalla Storamörkistä, putouksen lähellä on myös myrskylintuyhdyskunta (osa linnuista pesii jopa putouksen takana). Yöpymispaikka löytyi Vikin kaupungista noin 20 km länteen Sölheimahjaleigasta jonne saavuimme noin klo 22.00. Kilometrejä tähän mennessä 215. Yöpyminen maksoi majatalotyypissä viihtyisässä paikassa 1900 ISK per nenä ilman aamiaista.

Ke 24.7. Solheimahjaleiga - Durholaey - Vik - Stafafell 401 km

Herätys 07.00. Aamupalaksi omia eväitä ja liikkeelle 07.35. Sää: heikkoa vesisadetta, hieman sumua ja pilvisuus 8/8 lämpötila + 11 astetta

Ensimmäiseksi ajoimme Dyrholaeyen niemen kärkeen, joka on ehdottomasti käymisen arvoinen paikka. Paikalla on runsaasti ainakin lunneja, pikkukajavia sekä myrskylintuja. Myös isokihuja pyöri paikalla kyttäämässä saalista. Surkea sää esti valokuvaamisen ja tarkemman lintuhavainnoinnin. Matka jatkui kohti itää ja Myrdalssandurin alueelle päästyämme alkoi isokihuja näkyä runsaasti ja emot vahtivat tarkasti poikasiaan. Tässä vaiheessa kesää isokihun poikaset ovat jo melkein lentokunnossa. Jos menee isokihun reviirille, niin silloin kannattaa mukaan ottaa esim. stajikeppi, jota voi pitää pään päällä välttääkseen isokihun raivoiset hyökkäykset, kun se puolustaa poikastaan. Kaldbakurin alueella löysimme kiirunaperheen 1/1 + 5 juv. **Virta-alli** löytyi hieman yllättäen jo Nupsstaourista, jossa naaraspukuinen lintu värjötteli pienessä lammessa. Ensimmäinen merisirri näkyi Jökulsarlonissa. Retken yllättävin laji löytyi illalla Viaborosfjallista pieneltä järveltä, jossa oli komea **kuparisorsakoiras!** Lintu oleskeli tukka- ja lapasotkaparven liepeillä. Lintu oli arka eikä päästänyt lähestymään. Mistä lie tullut: Englannista vai jenkeistä? Melkoinen vesipääskykeskittymä löytyi Nesjahverfista, missä muutamassa lutakossa oli yhteensä 163 lintua. Skarosfjörourin lahdella oli suuri laulujoutsen- ja

merihanhikeskittymä. Joutsenia oli vähintään 3000 yksilöä, joista suurin osa vanhoja lintuja, sekä merihanhia 700 sulkivaa lintua. Retken ainokainen pikkuruokki havaittiin Lönsvikissä. Päivän aikana havaittiin vähintään 500 isokihua! Yöpymispaikka löytyi klo 22.30 Stafafell-nimisestä paikasta hintaan 1500 ISK/henkilö. Kilometrejä tähän mennessä 616.

To 25.7 Stafafell - Breiddalsvik - Stodvarfjörður - Reydarfjörður - Egilsstadir - Reykjahlid - Myvatn 430 km

Herätys 07.00. Liikkeelle 07.20 mahtavassa auringonpaisteisessa aamussa. Tuuli tyyni ja lämpötila 11 astetta. Heti aamutuimaan löytyi hanhiparvi, jossa oli kaksi lyhytnokkahanhea (retken ainoat) sekä 70 merihanhea. Lyhytnokkahanhet pesivät saaren sisäosassa suurina yhdyskuntina. Komeat amerikanjääkuikat 2 ad + 1 juv löytyivät mereltä Djupivogurin alueelta. Vähän myöhemmin havaittiin retken ensimmäinen isolokki. Todennäköisiä harmaalokin ja isolokin risteytyksiä oli tätä ennen näkynyt jo muutamia. Saimme ajaa aamulla puolitoista tuntia ennen kuin meitä vastaan tuli ensimmäinen auto! Eli liikenne ei todellakaan ole hirveän vilkasta ainakaan saaren itäosassa. Myrskylintuja kuvasimme lähietäisyydeltä Faskrudsfjörðurin kalasatamassa. Poikkesimme ykköstieltä teiden 96 ja 1 risteyksessä ja jatkoimme tietä 96 rantoja seuraten. Suosittelen tätä reittiä. Retken ainoat määrityt pohjankiislat löytyivät juuri tämän tien varrelta, Reydarfjörðurin lahdelta. Pohjankiisloja oli yhteensä 5 lintua, etelänkiisloja muutama sekä lunneja kymmeniä. Matka jatkui ykköstietä Egilsstadirista kohti Myvatnin lintujärveä. Tie on lähes koko matkan päällystämätön (n 150 km) joten matkanteko on melko ikävää ja kaiken lisäksi lintuja on huomattavasti vähemmän kuin itärannikolla. Puhuisin jopa lintutyhjiöstä! Myvatnille saavuimme 17.00 ja mittari näytti ajettuja kilometrejä 1000. Päätimme heti yrittää **islannintelkkiä** ja menimme rantaan Reykjahlidin kaupungin keskustassa olevan leirintäalueen kohdalta. Lähes välittömästi löytyi kolme yksilöä satojen muiden vesilintujen sekamelskasta. Paikalla oli runsaasti tukkasotkia, haapanoita ja sinisorsia, ja vähemmän lapasotkia ja mustakurkku-uikkuja. Paikalla tuli myös testattua gsm-puhelimen toimivuus, ja hyvinhän se kuului Suomeen asti. Tyypilliseen Islannin tapaan alkoi vesisade yhtäkkiä, ja lähdimme majoituksen hakuun. Majatalo-tyyppinen majoitus löytyi ja kustansi 2200 ISK hengeltä. Pieni retki illalla järven pohjoispäähän tuotti amerikanjääkuikan sekä komean vanhan tunturihaukan!

Pe 26.7 Myvatn - Akureyri - Blönduos - Borgarnes - Alftanes - Borgarnes 515 km

Herätys 06.45. Sää masentava: vesisadetta, huono näkyvyys ja taivas aivan pilvessä. Lähdimme kiertämään järveä myötäpäivään ja ajoimme kaikkia mahdollisen näköisiä teitä järvelle päin. Islannintelkkiä löytyi lisää mm. 83 ja 50 linnun parvet. Koiraat olivat luonnollisesti jo pääosin sulkineet peruspukuun, mutta löytyi muutamia lintuja, joilla oli melko paljon jäljellä juhlapuvusta. Myös harmaasorsa (1 ad + 6 juv) saatiin retken pinnaksi järven vesilintujoukosta. Vesipääskyjä oli myös järvellä runsaasti, yli sadan linnun sigman pääsi helposti. Aina säväyttäviä amerikanjääkuikkia näimme kolme aikuista ja yhden nuoren lisää. Järven eteläpäässä, jossa Laxa-joki virtaa, ihailimme virta-alli poikueita. Niitä löytyi yhteensä 8 ad + 26 juv. Paikka jossa ykköstie ja tie 848 yhtyvät tuntuu varmalta virta-allipaikalta! Retken toinen tunturihaukka nähtiin järven eteläpäässä. Myvatnilta lähdimme jatkamaan matkaa kohti länttä klo 13.30 trippimittarin näyttäessä 1100 km. Hieman Myvatnin jälkeen näimme retken toisen päiväpetolintulajin ampuhaukan. Matka jatkui kohti länsirannikkoa pienin pysähdyksin. Blönduosissa löysimme suurehkon lokkilintukeskittymän ja jäimme sitä toviksi tarkkailemaan ja kuvailemaan. Isolokkien ja pikkukajavien lisäksi löysimme yhden grönlanninlokin, joka on Islannissa kesällä harvinainen. Illaksi ajoimme

Borgarnesiin ja päivän päätteeksi kävimme vielä retkellä Alftanesin niemellä, joka sijaitsee noin 15 km lounaaseen Borgarnesista. Alftanesista löytyi useita pesiviä amerikanjääkuikkia (6 lintua), kiirunapoikue sekä kaakkureita ja muita vesilintuja. Yöpymispaikka löytyi muutama kilometri Borgarnesista pohjoiseen: golfkerhon pitämä Youth Hostel, hinta 2000 ISK/henk. Kilometrit trippimittarissa 1560.

La 27.7 Borgarnes - Alftanes - Reykjavik - Grindavik - Reykjanesta - Innre Njarvik 320 km

Liikkeelle 07.15 synkkään aamuun: tihkusadetta ja taivas aivan pilvessä. Kävimme aluksi Alftanesin niemellä, koska paikka näytti niin lupaavalta. Amerikanjääkuikkia näkyi taas mukavasti esim. 13 juhlapukuisen linnun soidinhuuteleva parvi lähietäisyydellä mykistää kovimmankin karpaasin! Yhteensä immereitä nähtiin vähintään 17 lintua. Alueella pesii myös mustapyrstökuireja sekä runsaasti lapintiiroja. Retken ainoat karikukot nähtiin täällä. Sään selkiinnittyä matka jatkui kohti Reykjavikia. Pääkaupungissa kävimme sopimassa auton vuokrauksen jatkamisesta vielä vuorokaudella: hintaan 382 FIM saimme auton ja mahdollisuuden 150 km ajoon, jonka arvioimme riittävän. Keskustassa kävimme lintulammella (Tjörnin lampi), jossa luonnonvaraiset, mutta kesyyntyneet vesilinnut viihtyvät. Sekamelskasta löytyi sinisorsien joukosta ainakin kaksi haapanaa, kolme lapasotkaa, harmaasorsa ja haahkoja. Tukkasotkia ja merihanhia oli myös runsaasti pullaa norkoilemassa. Aivan Reykjavikin tuntumassa olevalta Seltjarnarnesin niemeltä näkyy komea lintusaari, jossa pyöri ainakin tuhat lunnia, kaksi isokihua ja muita määrittämättömiä ruokkilintuja. Illalla kävimme vielä Reykjanestan niemen kärjessä, joka sijaitsee Keflavikista kolmisenkymmentä kilometriä etelään. Paikalla on erittäin komea suulayhdyskunta ja myös pikkukajavia pesii satoja. Rannalla ruokaili parikymmentä merisirriä ja isokihu näkyi merellä. Yöpymispaikka löytyi Innre Njarvikista – edullinen Youth Hostel maksoi 1500 ISK/henk. Kilometrejä oli mittariin kertynyt 1880 retken lähestyessä loppuaan.

Su 28.7 Innre Njarvik - Keflavik 10 km

Aikainen herätys ja ajo Keflavikin lentoasemalle, josta Icelandairin kone nousi kohti Tukholmaa 07.25. Koneen vaihto Tukholmassa ja perillä olimme Helsinki-Vantaan lentokentällä aikataulusta puoli tuntia myöhässä klo 16.45.

Retkellä havaittiin yhteensä 62 lajia, joista mielenkiintoisimmat on mainittu päiväkohtaisessa osiossa. Islanti ei siis ole määrällisesti lintuharrastajan paratiisi, mutta laatu korvaa mielestäni kyllä määrän.

Vinkkejä ja huomioita:

Lentoliput Islannista Suomeen ovat erittäin kalliita, meidän liput maksoivat 2990 mk hengeltä, hinta sisälsi Islannin lentokenttäveron. Halvemmallakin Islantiin pääsee esim. laivalla Norjan Bergenistä, jolloin kannattaa ottaa mukaan oma auto. Näinkin tulee säästöä, kun ei tarvitse vuokrata autoa. Aikaa menee tietysti huomattavasti enemmän kuin lentämällä. Toinen vaihtoehto on mennä ensiksi laivalla Tukholmaan ja sieltä lentää Islantiin, sillä lippujen hinnat ovat selkeästi halvempia Ruotsista Islantiin kuin Suomesta. Tietääkseni ainoa matkatoimisto Suomessa, joka järjestää matkoja Islantiin on Saga Matkat, jota myös me käytimme. Islannin matkojen "suosiota" suomalaisten keskuudessa kuvastanee se, että matkan molempiin suuntiin mennessämme olimme ainoat suomalaiset lentokoneessa, vaikka heinäkuu on parasta turisticaikaa Islannissa! Suomesta pääsee kyllä varsin helposti Islantiin,

päivittäin on neljä lähtöä, joista voi valita (takaisin tulee tietenkin saman verran). Lähinnä kesäaikaan järjestetään myös suoria lentoja välillä Helsinki - Islanti - Helsinki. Normaalisti joutuu kuitenkin konetta vaihtamaan joko Tukholmassa, Oslossa tai Kööpenhaminassa.

Islannin hinnoista: ruokakaupoissa hinnat ovat noin puolitoistakertaiset suomen hintoihin verrattuna. Oluen ystäville mainittakoon, että kaupoista ei saa muuta kuin ykkösolutta! Ravintolassa ruoka annosten hinnat ovat 150 - 350 mk! Islanti on siis kallis paikka, mutta järkevällä rahankäytöllä kustannukset pysyvät kohtuullisina. Yöpymisten hinnat vaihtelivat 100 - 160 mk. Monessa majatalossa ja Youth Hostellissa on selkeästi halvempi hinta niille yöpyjille, joilla on mukana oma makuupussi!

Auton vuokraus on kallista! Me saimme pienen lipsahduksen takia auton melko halvalla suoraan matkatoimiston kautta. Neljä vuorokautta ilman kilometrirajoitusta vakuutuksen kanssa maksoi 1300 mk. Lisävuorokausi maksoi 382 mk, kuten jo edellä on mainittu. Automme oli vuokralla Geysir-autovuokraamolta. Varsinkin sesonkiaikaan (kesä-elokuu) lienee viisasta varata auto etukäteen.

Jos aiot ajaa koko saaren ympäri, niin on hyvä muistaa, että varsinkin saaren itäosissa huoltoasemia on harvassa, joten on parempi tankata ajoissa kuin katua! Itse asiassa koko saarella on huoltoasematiheys luonnollisesti aivan toista luokkaa kuin Suomessa.

Saaren kiertää neljässä - viidessä päivässä melko kevyesti ja samalla ehtii retkeillä mukavasti. Viikko tai kaksi on kuitenkin suositeltavampi aika, mikäli haluaa perehtyä Islantiin kunnolla ja jos aikoo myös käydä Islannin mahtavilla lintuvuorilla/-saarilla.

Kiitokset Kepparille mukavasta retkiseurasta!

Havaitut lajit

Gav imm

25.7. 2 ad + 1 juv Djupivogur merellä, Myvatn 4 ad + 1 juv, 26.7. Alftanes 6 ad, 27.7. Alftanes 17 ad (a13)

Gav ste

harvalukuinen pesijä

Pod aur

ainoat havaitut yksilöt Myvatnilla, muutamia lintuja siellä täällä

Ful gla

yleisin "lokkilintu", pesimäkolonioita myös runsaasti kaukana rannikolta

Sul bas

yhdyskunta Reykjanestan niemen ulkopuolella, lisäksi havaittiin muutamia yksittäisiä merellä

Pha car

merialueilta muutama havainto

Cyg cyg
pesijöitä harvakseltaan, suuri keskittymä yli 3000 lintua Skarosfrödurissa 24.7.

Ans ans
edellä mainitulla paikalla 700 sulkivaa lintua, muutamia pieniä parvia tämän lisäksi

Ans bra
2 yksilöä 25.7. merihanhiparvessa

Ana cre
suurimmat määrät Myvatnilla

Ana pen
kuin myös

Ana pla
yleinen

Ana str
Myvatnilla emo poikasineen, Reykjavikissa Tjörnin lammella yksi lintu

Oxy jam
24.7. komea koiras Viaborosfjallissa!

Ayt ful
yleinen varsinkin Myvatnin alueella

Ayt mar
tukkasotkaa harvalukuisempi, suurimmat määrät Myvatnilla

Som mol
suuria sulkimisparvia merialueella

His his
24.7. 1 Nupsstaour, Laxa-joki 26.7 8 ad + 26 juv

Cla hye
vain muutama havainto, Myvatnilla melko yleinen

Mel nig
kaksi poikuetta Myvatnilla

Buc isl
Myvatnilla seuraavan kokoiset parvet 3 + 83 + 50 + 18

Mer ser
rannikolla muutamia

Fal col
vain yksi havainto Myvatnin länsipuolelta

Fal rus

Myvatnin pohjois- ja eteläpäässä havainnot vanhasta linnusta.

Lag mut

Kaldbakur 2 ad + 5 juv, Alftanes 1 ad + 3 juv, lisäksi yksi tieliikenteen uhri Alftanesissa

Hae ost

yleinen

Cha hia

yleinen

Plu apr

yleisimpiä kahlaajia

Are int

kaksi havaintoa

Cal alp

kahlaajapaikoilla runsas

Cal mar

Skeidararsandurin alueella 1 ad sekä emot ja poikanen, lisäksi Reykjanestassa 18 lintua

Num pha

yleinen

Lim lim

yht. n.50 yks.

Tri tot

yleinen

Gal gal

muutamia

Pha lob

paikoittain yleinen, suurin keskittymä 24.7. Nesjahverfissa 163 lintua

Ste cus

yleinen

Ste sku

etelärannikolla yleinen, muualla vain yksittäisiä

Lar arg

yleinen

Lar can

vain muutama havaittiin

Lar fus
yleinen

Lar gla
yksi ad 26.7. Blönduosissa

Lar hyp
yht. n.70 yks. lähinnä saaren itä- ja pohjoisrannikolla

Lar mar
melko yleinen

Lar rid
yleinen

Ris tri
pesimäkolonioitten ulkopuolella vain muutamia

Ste aea
paikoin erittäin yleinen

Uri aal
3 yks. Reydarfjörður

Uri lom
5 yks. Reydarfjörður

Alc tor
8 yks. sama paikka

All all
24.7. Lönnsvik 1

Cep gry
muutama kymmenen merialueella

Fra arc
pesimäpaikoilla runsas, suurin kolonia Reykjavikin edustalla

Col liv
ainoat havaitut Reykjavikissa ja Stodvarfjörðurissa

Ant pra
yleisin pikkulintu

Mot alb
vain muutama havainto

Oen oen
yksittäisiä siellä täällä

Tur ili
erittäin yleinen

Stu vul
Reykjavikissa ja Borgarnesissa

Cor rax
yleisin ja ainoa varislintu

Car mea
muutama havainto, suurin parvi 7 yksilöä Myvatnilla

Ple niv
eniten havaintoja Keflavikin ja Myvatnin alueelta